בקשת הרב לא הועילה

בסוד שיח

מאת שאול שיח

אין זה סוד, כי בתוך הציבור הדתי־לאומי ישנה אסכולה הסבורה, כי אין צורך במפלגה דתית־לאומית, וכי על חברי הכיפות הסרוגות להטמע בתוך המפלגות האחרות, כל אחד על־פי השקפת עולמו, ולפעול במסגרתן. ותופף במשהו לטענה, כי אפשר גם בלי "הצפה" ולהתקיים במסגרת העיתונות הכללית. יש היגיון מסוים בגישה הנ"ל, אם במקביל למפד"ל היו מתחסלות גם ש"ס, "אגודת־ישראל" ו"דגל התורה", והמשחק היה הגון ופתוח בכל_כלליו. בנתונים הנוכחיים רומה ההצעה למצב שבו בונים בניין בן 30 קומות ואומרים "לא נורא, אנחנו מספיק חזקים, אפשר גם בלי מעלית".

ובמה דברים אמורים: בשנת הלימודים הבאה ירגישו לא מעט מוסדות חינוך בכל הרמות מה פירוש הדבר, שבראש המשרד לא עומד נציג הציונות הדתית. נכון, אפשר גם בלי זה, כמשל הבניין בן 30 הקומות.

במשרד הדתות יש שר מתאם, השר עוזי ברעם, ויש מנכ"ל איש ש"ס, הרב שמעון בן־חיים. השבוע הבהיר הרב בן־חיים לשר עוזי ברעם מיהו בעל הבית האמיתי של המשרד, והשר שכחונתו תלויה בחסדי ש"ס, בלע את הגלולה ונכנע למרות המנכ"ל. בתקופתו הקצרה במנכ"ל עשה הרב בן־חיים את אשר הוא צריך לעשות על פי המנדט שקיבלה ש"ס מציבור בוחריה, וממנו כדאי שילמדו אחרים וכן יעשו בעתיד.

הרב בן־חיים מינה יו"ר מועצה דתית באילת, רב העיר, הרב משה הדיה, הטריח עצמו לירושלים אל בית הנר"ע יוסף וביקשו שלא להוציא את המינוי הזה אל הפועל מסיבות ענייניות. הנר"ע יוסף הקשיב לדברי הרב הדיה בקשב רב, ולבסוף נתמנה יו"ר המועצה הדתית למרות בקשת הרב הדיה. באילת חוששים, כי המינוי הזה יפגע קשות בפעילות של מר"צ ומרכז ציונים, שעשה רבות למען החינוך הדתי באילת. אך אין קול ואין עונה. אפשר לחיות עם זה, אבל בלי המעלית.

הרב בן־חיים הזדרז למנות ממונה על המועצה הדתית בקרית אתא והחל בהכשרת השטח להשתלטות על המועצה הדתית בחולון.

כראי שהדברים האלה, שהם רק בתחילתם, יירשמו ויילמדו, ויופקו כל הלקחים לקראת הימים שבהם תחזור הכהונה לידי המפד"ל. בש"ס אין מאבק בין־סיעתי, מה שמאפשר קבלת החלטות מהירות, ולקראת הרכבת המועצות הדתיות בתום הקדנציה שלהן, נהיה ערים לשינויים מפלגיים כתוצאה משיתוף פעולה ש"ס עבודה.

ראשי אגודת־ישראל יודעים היטב מדוע יש להתנגד להכנסת "החינוך העצמאי" תחת כנפי "מינהלת החינוך החרדי", שעליה ממונה סגן השר, הרב משה מאיה. גם ש"ס יודעת מדוע היא רוצה להיות פטרונה, של "החינוך העצמאי", ומעניין יהיה לראות מי ינצח בעימות הזה. שני הצדדים אינם בוחלים בשום אמצעי כדי לזכות במטרה, ואנשי הטעם והנפש במחנה הדתי־לאומי כדאי שיעקבו אחר ההתפתחויות גם במשרד החינוך וגם במשרד הדתות. אני משוכנע שאסכולת ההיטמעות תאבד הרבה מאוד

לא כונסה מחוסר "קורום"

מועצת הרבנות הראשית לישראל אמורה הייתה להתכנס השבוע ולדון בשורת נושאים שטרם באו על פתרונם, ביניהם נושאים חשובים כמו יחסי רבנים – מועצות דתיות. בכמה ערים היחסים בין הרבנים לבין המועצה הדתית מעוררים, והרבנים הראשיים החליטו, כי על מועצת הרבנות הראשית להידרש לסוגיה זו. אלא שיד נעלמה פעלה מאחורי הקלעים, וכמה מחברי "המועצה" הסבירו, כי אין באפשרותם להגיע לישיבה, כל אחד וסיבתו. כך שבהיעדר "קורום" לא התכנסה השבוע מועצת הרבנות הראשית.

כמה מחברי מועצת הרבנות הראשית מעוניינים לדחות את ההכרעה בעניין עד לאחר הבחירות לרבנות הראשית. מתוך אמונה כי הרבנים הראשיים החדשים ויועצת הרבנות החדשה יאפשרו פתרונות הנראים להם כנכונים.

בשבועיים האחרונים חוזרת ונשנית הידיעות, כי ש"ס החליטה לתמוך ברבה הראשי של רחובות, הרב שמחה הכהן קוק, כמועמד מטעמה להכונת רב ראשון אשכנזי לישראל. הרב קוק נתמך גם על־ידי "דגל התורה".

הוא אישית יחליט אם להציע את מועמדותו, רק לאחר שיתברברו תוצאות הבחירות לרשויות המקומיות.

הרב האורתודוכסי נתבקש לברך את יצחק רבין

כאשר הגיע ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ניקיבארנפוקס לווישינגטון, נתכבד יחידו האישי של הנשיא ג'ורג' בוש, הרב יהושע בלקני, לשאת דברי ברכה לכבוד ראש הממשלה. בפתח המלון "מריסון", שבו התארח מר רבין, שמע ראש הממשלה מלים חמות ביותר מפי הרב יהושע בלקני, הנחשב היום ל"יהודי הבכיר ביותר" במפלגה הרפובליקנית. הרב בלקני עומד בראש "בית־ועקב" ברוקלין ליומיים בשבוע הוא שוהה בוושינגטון בעניני הממשל והמפלגה הרפובליקנית. הרי בלקני מבקר לעתים קרובות בישראל והוא ידוע בקרבתו הרבה ל"חצר" הרבי מלובביץ'.

השבת יהיה "הטיש" הראשון

השבת, "קבת נחמד", יערוך האדמו"ר מגור שליט"א, רבי פנחס מנחם אלתר את "השולחן" הראשון שלו כאדמו"ר החדש של גור.

בשונה "מחצרות" אחרות מקיימים (בקיץ) בגור את ה"טיש" בסעודה השלישית בשבת. לקראת האירוע הגיעו חמידים רבים מארה"ב ומאירופה, והמונים יגיעו מכל רחבי הארץ.

האדמו"ר מגור שליט"א יצא מביתו בימים אלה לנחם את בישפחת חרל"פ (אגב, חרל"פ הם ראשי תיבות: חייא, ראש לגולי פולין, והכוונה שיהודי אחד בשם חייא עומד בראש קבוצה מיהודי פולין שעלתה לפני כמה דורות להשתקע בירושלים), משפחה "ליטאית", לרגל פטירת הרב שמואל חרל"פ ז"ל, בנו של הרב זבולון חרל"פ זצ"ל, שניהם מחשובי הרבנים בירושלים. הרב שמואל חרל"פ היה שכנו של האדמו"ר מגור שליט"א ושמרו על יחסי שכנות טובים.

אחי הנפטר, הרב אבא חרל"פ, סיפר לאדמו"ר מגור שליט"א, כי היה מקורב אצל האדמו"ר מגור הקודם. הוא הוסיף, כי לפני שנים רבות הוא מכר לאדמו"ר זצ"ל בערב טובות "קישלאך" לחולב, וכי למיטב זכרונו האדמו"ר זצ"ל נשאר חייב לו או שני מיל, ובזה סיים את הסיפור.

האדמו"ר ניחם את בני הבית ויצא חזרה לביתו. בעבור שעה, בערך, הגיע לבית משפחת חרל"פ שליח מטעמו של האדמו"ר מגור שליט"א ובידו מעטפה. בתוכה היו 20 שקל, שקל־פי הערכת האדמו"ר זהו שוויים היום של אותם שני מיל. הסיפור עשה לו מיד כנפיים בכל רחבי העיר על מידת צדקתו של האדמו"ר מגור הרחש.

מי עמד מאחורי הכתרת הרבי מלובביץ' כמשיח?

בתיבות דואר רבות ברחבי הארץ ניתן היה למצוא בשבוע האחרון דף מודפס ובו הסבר מפורט, כי על־פי הרמב"ם, האדמו"ר מלובביץ' שליט"א הוא בחזקת משיח, ומקבלי הדף, האגרת, נתבקשו לחתום, כי הם מקבלים עליהם את האדמו"ר כמשיח. על האיגרת הזאת היו חתומים שישה אישים הנמנים עם הפעילים המרכזיים בחב"ד.

כל השישה הבחישו באופן נמרץ כל קשר לאיגרת הזאת, ואף ציינו, כי איש לא ביקש את חתימתם, אם כי לא התכחשו להסכמתם לנאמר באיגרת, שהופצה בהבבות רבות של עותקים. בגבור ההבחשות התמקד "החשד" בדוד נחשון, איש הטנקים של חב"ד, שתעוזתו בכל הקשור לרבי מלובביץ' שליט"א אינה יודעת גבול. אלא שגם הוא הבהיר, כי לא הדפיס את האיגרת ולא נתן יד להפצתה. מה גם שבעת ההדפסה וההפצה שהה בארה"ב. ביירור יסודי יותר העלה, כי מאחורי המבצע הזה עמר אחד מהעובדים ב"יחידת הטנקים", שעל דעת עצמו וכספו החליט לתת ביטוי להשקפותיו. בכל הידוע הוא אף מישכן את ביתו לצורך זה – שכן, המבצע הזה עלה כסף רב. בימים הראשונים הוא עבר במחתרת, כשהוא מחביא כמות עצומה של אגרות באחת מערי השרון, אך מאוחר יותר החליט להיחשף ולקחת את כל האחריות על שכמו. כידוע, האדמו"ר שליט"א הודיע באחרונה, כי אין לייחס לו את ה"בחוקת משיח", ולעמרתו זו ניתן פומבי לפני מספר שבועות ב"שיחת השבוע" של חב"ד.

האם יועלו עצמותיו של רבי זושא?

המועצה הדתית בצפת נתנה באחרונה מכתב הסכמה לאישה אחת להעלות את עצמותיו של רבי זושא מאניפולי יצ"ל ולקבור אותם בצפת.

משנודע הדבר בכמה "חצרות" אדמו"רים, פתחו מיד בפעולה לסיכול הרעיון וביקשו את הרב הראשי לישראל, הגר"א שפירא שליט"א, שימנע כל צעד מצדה של אותה אישה. מסתבר, כי היא אינה יחידה, וכי ישנה אישה אחרת המבקשת להעלות לישראל את עצמותיו של צדיק אחר.

הסוגייה ההלכתית של העלאת עצמות מקברים בחו"ל לישראל מורכבת וסבוכה, ובמיוחד כאשר לא ברור מיקומו המדוייק של הקבר, ואם לידו קברים אנשים נוספים. על פי ההלכה, כך מסתבר אין עיכוב להעלות את העצמות לישראל לקבורה, וההתנגדויות הן בעיקר על־פי תורת הסוד והקבלה.

יהודה חזני ז"ל פרסם סמוך למותו חיבור הלכתי שעניינו העלאת קברי אחים לישראל, והוא המתין להסכמת הרב הראשי לישראל ולהכרעתו ההלכתית אם יש מקום להביא לישראל את מה שנותר מקבר אחים אחר, שעלו על המוקד בשואה.

אגב, בימים אלה אוספים חבריו של יהודה חזני ז"ל "זכרונות" שלכל מה שהיה קשור בפעילותו למען היחיד והכלל בחייו, ומסתבר, כי התהלך בתוכנו איש ענק בחסרים, שקשה פשוט לתאר את היקפם. כמה מן המרואיינים סיפרו, כי תמיד ידעו שכאשר הטלפון מצלצל בשתיים בלילה, אין זה אלא יהודה חזני ז"ל, שנרתם למעשה חסד של איזה קשה־יום. איש לא טרק לו מעולם את הטלפון, משום שהכל ידעו כי אין מדובר בארם המבקש לעצמו כבוד או טובת הנאה, אלא חסד לשם חסד בלבד.

בעצרת המונים שהתקיימה בימים אלה בככר "מנורה" בירושלים, הפיץ חברו מאיר אינרור את קריאתו של יהודה חזני ז"ל למען אחרות המחנה הציוני. חזני ז"ל העריך, כי הציונות הדתית הפוזרה "ביכחי כל מפלגת הימין" מסוגלת לזכות ב־15 מנדטים בבחירות לכנסת. זאת, אם המפד"ל תרצה להיות הגרעין לתנועה זו ותפתח את שורותיה ומנגנוניה כדי להשרות אמינות.

"צומת תצטרף אם קלינטון ייבחר נשיא"

במפלגת העבודה מעריכים, כי "צומת" תצטרף לקואליציה אם יזכה קלינטון במירוץ לנשיאות ארה"ב". אישים מרכזיים בעבודה סבורים, כי אם ייבחר קלינטון, ייקל על יצחק רבין לעשות מחוות כלפי "צומת" בנושאים הקשורים לש"ע, מאחר שתפתח נחוייבותו האישית כלפי הממשל החדש. בהיעדרם של בוש וברייקר יישאר מר רבין רק עם שולמית אלוני ושותפיה בשמאל, ואותם ניתן יהיה לאזן בקולות המפלגות האחרות. בחוג הפנימי שלו אין מר רבין מסתיר את העובדה כי היה שמח להיפטר משולמית אלוני, וכי הוא הולך ומאבד את סבלנותו נוכח התבטאויותיה הפומביות. "דפול" עצמו מתרגל למעמדו כראש האופוזיציה, באין אחר כזה בליכוד, והוא בונה את דימויו כמרינאי וכמנהיג בעזרת יועצים שונים.

